

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 260. — STEV. 260.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 5, 1919. — SREDA, 5. NOVEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII — LETNIK XXVII

POZIV DELAVSKIM VODITELJEM

DELAVSKI VODITELJI SO DOBILI POZIV, NAJ POMAGAJO PRI URAVNAVNI STAVKE. — POROČILO O RAZDORU V ŠTRAJKARSKIH VRSTAH. — DELODAJALCI PRAVIJO, DA PRIDOBIVAJO NA MOČI V NEKATERIH KRAJIH.

Washington, D. C., 4. oktobra. — Čeprav je odklonitev zastopnikov premogarjev, da preklicajo stavko tekom visokih pogajanj velika ovira, je splošno prevladovalo po današnji kabinetni seji naziranje, da bo to služilo kot sredstvo konca premogarske stavke.

Delavski tajnik Wilson se je po posvetovanju s svojimi pravnimi izvedenci posvetoval z generalnim pravnikom Palmerjem ter pravi, da bo dobil danes kabinet veliko število predlogov.

Pravijo, da bo po sestanku tajnik Wilson najbrže naprosil zastopnike premogarjev in delodajalcev, naj pridejo takoj v Washington. Med tem časom se pa bo izvajalo velik pritisk na voditelje organiziranega dela v Washingtonu, da uporabijo ves svoj upliv na premogarske voditelje, ki naj bi privolili v uravnavo potom kakega nepristranskega tribunala ali pa potom komisije, katero je predsednik pripravljen imenovati.

Pogoji, katere je predlagal predsednik v svoji proklamaciji, v kateri je proglasil stavko za nepostavno, so edini, kar jih je dosedaj obelodanila vlada.

Stavko smatrajo za kršenje določil Leverjeve postave, ki prepušča zarote v namenu, da se prepreči ali zmanjša zalogo kuriva. Vlada se zasedaj še ne briga za to kršenje zakona. Če pa se bodo premogarji umaknili s svojega nepostavnega stališča, je vlada pripravljena pomagati na vsak mogoč način pri uravnavi sporov med delodajalci in delavci.

STAVKARSKA SITUACIJA

Washington, D. C., 4. novembra. — Poročila na tukajšnji glavni stan premogarskih delodajalcev v centralnih tekmovalnih poljih kaže nagnjenje delavcev, da se vrnejo na delo v gotovih okrajih.

Od nedelje naprej niso zaprti nobenega nadaljnjega rova. Čenijo, da bo mogoče izkopati približno eno tretino mehkega premoga ali približno od tri do štiri milijone ton.

Ta množina premoga bo zadostovala za železnice, dokler slednje normalno obratujejo.

Splošni pregled tozadevnih poročil je naslednji:
ILLINOIS: — Vse majne zaprte. Nikakih izgredov. Približno 80,000 mož štrajka.

WEST VIRGINIA: — Pocahontas, Tug River, Logan, Winding Gulf in South End premogova in koksova polja obratujejo ves čas ter proizvajajo normalno množino ton. To so neunijska polja. Nikake izpremembe od sobote ni opaziti v Kanawha in River poljih, kjer obratuje šest majn. Sedem majn obratuje v Wheeling okraju. V severni West Virginiji obratuje petnajst majn in sicer z unijskim delom, torej sedem najn več kot v soboto. V severozahodnem Kentuckiju obratuje 75 odstotkov majn. V celi državi proizvajajo majne več kot polovico normalne množine premoga.

INDIANA: — Niti ena majna ni obratovala v Evansville polju. Splošne razmere mirne. Med premogarji je opaziti nagnjenje, da kritizirajo unijske uradnike, ker niso predložili vprašanja glede stavke splošnemu glasovanju.

KENTUCKY: — Neunijska polja v zapadnem delu države poročajo, da obratuje 49 majn s položevnim delavstvom. Druge majne v zapadnem Kentuckiju kažejo 56 odstotkov normalne produkcije.

MARYLAND: — Skoraj vse majne so zaprte.
UTAH: — Vse majne v Utah obratujejo danes s 95 odstotki normalnega števila premogarjev. Položaj je miren. To je neunijsko delo.

OKLAHOMA: — Vse majne zaprte. Čete so zasedle strategične točke, in mir prevladuje.

OHIO: — 53 od 76 majn v severnem Ohio obratuje. Počiva 25 do 30 tisoč mož.

PENNSYLVANIA: — V centralno pennsylvanijskem okraju stavkajo vsi unijski možje, 40,000 po številu, ter delajo vsi neunijski 25,000 mož. Položaj v Somerset okraju je neizpremenjen od sobote naprej ter dela 13,000 neunijskih mož, dočim jih stavka 70,000 nijskih premogarjev.

Indianapolis, Ind., 4. novembra. — Radi sodnijske prepovedi niso izdali uradniki United Mine Workers of America poročil glede števila mož, ki stavkajo danes v premogovnikih mehkega premoga. Neoficijalna cenitev pravi, da stavka 411,000 mož.

Za Rdeči Križ

Ta teden je teden Rdečega križa. Vsakdo naj pristopi. Pristopnina znaša samo en dolar za vse leto.

Veliko solza je že obrival Ameriški Rdeči križ in še več jih bo, če mu boste stali na strani.

Geslo: — Kolikor prebivalcev je v Ameriki, toliko članov naj ima Rdeči križ! mora zmagati.

Torej vsi na delo, do sobote je še čas!

DELO V NEUNIJSKIH PREGOVNIKIH

Neunijski premogovniki bodo producirali polnih sto odstotkov premoga. — Kar je dovolj.

Washington, D. C., 4. nov. — Neoficijalne cenitve so se glasile, da imajo industrijske naprave v Združenih državah od 60 do 90 dni premoga pri roki. Geološki urad Združenih držav, ki je najbolj avtoritativna vladna oblast glede tega predmeta pa je danes objavil, da nimajo v Washingtonu na razpolago nobenih podatkov, ki bi kazali natančna dejstva v tem oziru. Geološki urad tudi ni uvedel nobenih tozadevnih preskav in to vsled velike suše v blagajnah.

V geološkem uradu je bilo tudi rečeno, da nima vlada na razpolago nobenega seznama glede števila premogarjev, ki niso vpoštevali poziva na stavko. Dejstvo, da je bila stavka proglašena na soboto, ki je že itak polovični praznik, in na dan, ki je pomenjal verski praznik, namreč Vsi svetniki ter je sledila soboti nedelja, ni bilo mogoče dognati, kateri premogarji so se v resnici odzvali pozivu na stavko in kateri so ostali doma radi praznika in vsled tega, ker je bil v soboto tudi plačilni dan. Šele v sredo bo mogoče dobiti natančnejše informacije.

Geološki urad je nadalje izjavil, da bodo neunijska premogovna polja v slučaju stavke proizvedla približno štiri milijone ton premoga. Faktor, ki bi najbrže povečal produkcijo, je tudi ta, da je v neunijskih rovih na razpolago veliko število kar in da bo še nadaljna zaloga voz na razpolago, ker bo skraćeno povpraševanje po vozovih v unijskih premogorovih. Tukajšnji uradniki splošno zavračajo idejo, da bodo neunijske majne zaposlene preko navadnega časa, da povečajo produkcijo. Niso namreč mnenja, da bi delavci hoteli delati preko časa, razen če bi se jim ponudilo velike bonuse, kar pa se dosedaj še ni zgodilo.

Pričakovati je, da se bo podaljšalo delavni čas v gorah Kentuckija in Tennesseja, kjer niso ljudje posebno vneti za osmerni delavnik.

Dejstvo, da bodo dobila neunijska polja veliko zalogo kar, in da bodo zamogla operirati s celimi stotimi odstotki, predstavlja eno izmed ugodnih plati celega položaja. Celo v času vojne ni bil noben teh rovov v stanu obratovati s polnimi stotimi odstotki, to pa zato, ker je manjkalo kar. Tekom zadnjih tednov so znašale izgube radi pomanjkanja kar nekako petino možne produkcije. V osmih vodilnih neunijskih okrajih je znašala izguba v tednu pred izbruhom stavke radi pomanjkanja voz celih trideset odstotkov full-time zmoglosti. Ti okraji so po vsem Kentuckiju. Virginiji ter drugih premogarskih središčih.

PALMER JE ZOPET DOBIL DARILO.

Washington, D. C., 4. nov. — Palmer je dobil po pošti paket čudne zunanosti, naslovljen z nemškimi črkami. Paket je vzbudil sum in vsled tega so ga izročili preiskovalnemu uradu. Paket je vseboval steklenico tekočine z naslovom Boracic Acid. Na drugi strani je bil napis v nemškem jeziku: "Steklenico so spravili takoj na varen prostor, dokler ne bo mogoče analizirati tekočine. Paket je bil oddan v New Yorku. Uradniki pravijo, da je to najbrže slab 'vic'."

ŠE GIBLJE, ŠE GIBLJE HABSBUŠKA SVOJAT

Madžari hočejo imeti Karlovega sina za kralja. — Spor med monarhisti in republikanci.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. "Vossische Zeitung" je dobila posebno brzojavko, v kateri je rečeno, da je konec spora med madžarskimi monarhisti in republikanci. Sporazumeli so se ter izpredvideli, da bi bilo najbolje, da bi zasedel madžarski prestol sin bivšega avstrijskega cesarja Karola, priime Frane Habsburški.

V tem slučaju, bi se moral kralj Karol odpovedati madžarski železni kroni, cesar pa dosedaj še ni storil.

Če bi se to zgodilo, bi prišel njegov najstarejši sin Frane v Budimpešto, kjer bi ga skrbno čuvali. Medtem časom bi upravljal Ogrsko regent.

Nova ustava bo sestavljena po angleškem uzoru.

PREMOGARJI SE HOČEJO POGAJATI

Izjava načelnika U. M. Workers. Število štrajkujočih premogarjev znaša 425,000.

Indianapolis, Ind., 4. novembra. John L. Levis, nadomestjoči predsednik United Mine Workers of America, je danes prekinil svoj molk pri katerem je vstrajal, odkar je izdala vlada ustavno povelje.

Izdal je izjavo, pisano na pisalni stroj, v kateri pravi, da štrajka vsega skupaj 425,000 premogarjev, ki so bili zaposleni v premogovnikih mehkega premoga. Njegova izjava se glasi: — Stroj združenega sistema glede skupnih pogajanj v premogarski industriji, je nepoškodovan. Za vlado in za premogarske barone bi ne bilo ničesar lažjega kot spraviti ga v tek ter začeti pozajanja glede plače.

Časnikarski poročevalci so ga prosili, naj pove kaj o stavkarskem položaju, pa jim ni hotel dati nobenega odgovora.

RUMUNSKI CIGANI IN BESARABIJA

Rumunska je nanovo izzvala zavestniški vojni svet ter poslala poročilo, da je anektirala Besarabijo.

Pariz, Francija, 3. novembra. — Rumunska je formalno obvestila najvišji svet mirovne konference, da je anektirala Besarabijo.

Izza premirja naprej so rumunske čete držale Besarabijo in na mirovni konferenci je Rumunska neprestano zahtevala zase to provinco. Ker pa ji mirovna konferenca ni hotela dati Besarabije, je vzela Rumunska stvar v svojo lastno roko ter znova izzvala mirovno konferenco s tem, da je na formalen način zasedla to bogato in rodovitno rusko provinco, ki obsega ozemlje približno slično onemu Iraku.

V ameriških krogih mirovne konference je ogorčenje veliko vsled tega dejanja ter bo najbrže dovedlo do pospešnega odpotovanja ameriških delegatov.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

ČETE STRAŽIJO NEUNIJSKE ROVE

Redne zvezne čete so zastražile neunijske premogovnike v Pennsylvaniji. — Načrt se bo obnesel.

Pittsburgh, Pa., 4. novembra. — Da zavarujejo neunijske premogarske rove v Fayette, Westmoreland in drugih okrajih, je despetsto dvesto rednih vojakov iz Fort Niagara. — Nastanjeni bodo v Brownsville ter vstanovili zvezne čete v vsaki sekeji teh okrajev.

Posebno važnost pripisujejo dejstvu, da so bile stavljene zvezne čete v neorganizirana polja Pennsylvanije in zapadnega dela Virginije, dočim so bila dobroznarna unijska polja izročena samim sebi, da se zavarujejo kot vedo in znajo.

Tako premogarski baroni kot uradniki premogarjev so mnenja, da se vlada zanaša na neorganizirana polja v Penn. in W. Va., ki bi zakladala deželo s premogom in vsled tega hoče tudi zavarovati ljudi, ki so ostali na delu ter preprečiti, da bi prišli organizatorji v ta polja.

Neunijska premogovna polja v teh treh okrajih imajo zaposlenih približno 60,000 majnarjev. Nad osemdeset milijonov ton premoga izkopljejo vsako leto v tem okraju.

W. Va. obsega glavno neunijsko polje okraja Guyan dolina ter River Pocahontas. Nad 40,000 premogarjev producira vsako leto v teh okrajih nad 50 milijonov ton.

Poročila iz Connellsville polja v Fayette County se glase, da prihajajo tjakaj na stotine in stotine unijskih premogarjev, ki iščejo tam dela.

VOLITVE

V mestu in državi New York so zmagali republikanci. — Mokrači zmagali v New Jersey.

V newyorški državi so zmagali republikanski kandidati. Tudi pri občinskih volitvah v mestu New Yorku so dobili republikanci večino. Kot pravijo zadnja poročila je pogorel izmed republikancev, namreč La Guardia.

Pozno zvečer še ni bilo jasno, kako so glasovali v Ohio glede prohibicije.

Pravijo, da so po deželi zmagali mokrači, dočim je po mestih zmaga na strani vodnih apostolov.

V Clevelandu so porazili mokrači suhače v razmerju 2:1.

V Massachusetts je zmagal gverner Coolidge.

Država New Jersey bo dobila gvernerja, ki je odločen nasprotnik prohibicije.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRU, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna isplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro p. celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je se sedeno po italjanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo s vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir \$ 5.40
100 lir \$ 10.20
500 lir \$ 50.00
1000 lir \$100.00

Denar nam pošlajte v najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

D'ANNUNZIJEVE ČENČARIJE

D'ANNUNZIO PRAVI SVETU, DA MORA BITI PEKA MESTO PROSTE ITALIJE, NE PA ENOSTAVNO PROSTO MESTO. — NO VE MEJE ITALIJE NAPRAM BALKANSKIM ZAROTAM. — IDRİJA MORA BITI LAŠKA.

Reka, Jugoslavija, 4. oktobra. — Reka je progasila dne 18. maja preteklega leta:

— Jaz sama imam pravico določiti svojo lastno usodo. Moja pravica je dokazana, je jasna in nepobitna. Ne priznavam možnosti nobene sile, niti Italije ne, da bi razpolagala z mojim ozemljem in mojim narodom. Vstala sem. Če mi kak človek nasprotuje, naj stori to z nasiljem. Jaz ga čakam.

Na ta način je Gabriele D'Annunzio, diktator na Reki, začel pri povedovati nekemu ameriškemu časnikarskemu poročevalcu:

— Raditega so prostorjeni meščani Reke ter izvoljeni meščani Reke izjavili pred kratkim, ne da bi dostavili kako nadaljno besedo.

Reka ne more postati prosto mesto, pač pa hoče postati mesto proste Italije z vsem svojim ozemljem svojim morjem in otočjem. Reka je skrajna skala latinske kulture. Zadnji sel je Dantejevega kulta. Odtukaj je žarel skrozi stoletja latinski duh ob obalah in otokih od Voloske pa do Lovrane ter od Krka do Lošinja.

Če bi morala postati Reka prosto mesto, ne pa mesto v prosti Italiji, bi kmalo izginil vsak italjanski napis na drugi strani Istre in slavna dežela svetega Vita bi morala trpeti ter se boriti, upati in čakati zaman.

Rečani to dobro vedo, in njih prirojeni plemenski instinkt jih svari ter jim pravi, da je napačna prostost slabjša kot pa uporna prostost, slabjša kot pa uporno suženjstvo.

— Zakaj smo šli v vojno? — sem vprašal rekrute nekega večera za nasipi ob Piavi, ki je postala meja strašne važnosti.

— Da dobimo nazaj vrhove Alp, peščice zemlje, stezačice se v morje ob morskem zalivu. Da, seveda, tudi za te stvari a večji vzrok je stvar ozemlja, stvar duha in stvar nesmrtnosti.

Stvar ozemlja ima svoje meje in zastranega govorijo danes na Reki vsi ljudje prosto in neustrašeno, kar se razlikuje od starinskega govoračenja v Parizu. Stvar ozemlja ima svoje meje. Proti severu Reke mora vključevati Idrijo. Ozemlje Idrije, 40 milj severno od Reke, pripada Italiji radi stoletja starih in stoletnih tradicij in radi svojega zemljepisnega položaja. To ozemlje nima nikake svoje lastne meje, temveč predstavlja predstražo Alp pri Trnovskem gozdu.

Z Idrijo v naših rokah je tudi zavarovana Gorica. Če nam vzamejo Idrijo, bo Gorica eksponirana jugoslovanskim topovom. Italija nima nikakih surovin. Če bo pa imela Idrijo, bo imela vsaj eno surovino, namreč živo srebro, na katerem je ta okraj zelo bogat.

Kot Idrija, tako mora tudi Postojna po vsej pravici pripadati Italiji. Če ne bomo dobili Postojne, bodo valovi balkanskih plemen, bridki vali balkanskih Slovanov zaganjali se prav 12 milj od zidovja Trsta. Brez postojnskega okraja bi pustili Jugoslovanom Logatec, Vrhniko in Prevalje, ki predstavljajo vrata v Italijo, latinski prag proti severnim vpadom barbarov.

Če gre jutrišnji meščan prostega Trsta na griče, k kraljevo katedralo svetega Justa, razločijo lahko njegove oči železniško progo, ki je oddaljena na enak način do Trsta in Reke in kder obvladuje to progo, obvladuje tudi njih trgovino. Odpovedati se Šentpetru na Krasu, se pravi odpovedati se podgrajskemu okraju, ki je 20 milj južnozpadno do Trsta in ki vključuje velik del Krasa.

Na ta način bi imeli naši nasprotniki zaseden rob srednjega Krasa do Učke. Vladali bi dolini Timava ter tako odrezali Trst od vodnih naprav. Sovražnik bi lahko ogrožal železnico med Trstom in Puljem ter uničil njeno strateško vrednost. Nadalje bi izgubili mi mogočen branik, ki obstaja iz Vremena in Snežnika. S tem bi naša črta postala naravnost absurdna kot je bila ona, ki je obstajala v Furlaniji.

Brez Idrije, Postojne in Podgrada bi ostale meje Italije v rokah sovražnikov, v rokah balkanskih band.

Saški premogarji delajo s polno paro.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. — Saški premogarji so spoznali resnost situacije ter se vrnili vsi na delo. Skenili so delati po osem ur na dan do meseca marca prihodnjega leta. V Draždanih obratujejo skoraj vse tovarne.

Save the Easy Way BUY W.S.S.

Pazite na nove cene

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošiljemo v staro domovino, naprimer:			
100 kron \$2.00	500 kron \$ 9.00
200 kron \$3.85	1,000 kron \$18.00
300 kron \$5.80	5,000 kron \$ 90.00
400 kron \$7.70	10,000 kron \$178.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam je pošlajte najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

GLAS NARODA

Published by SLOVENSKA PUBLIKACIJSKA DRUŽBA... FRANK SAKSER, Publisher... LOUIS BENEDEK, Treasurer...

Price of business of the corporation and address of above officers... 22 Cortland Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA... Subscriptions: 12 months \$1.00, 6 months \$0.50, 3 months \$0.25...

GLAS NARODA... (Voice of the People)... Advertisement on agreement... Dostaj brez podlaga in osebnosti se ne pričakuje...

GLAS NARODA... Telephone: 875 Cortland.

D'Annunzijevo izvajanje

D'Annunzio, diktator Reke, katerim se je imenoval sam s skrivnim privoljenjem italijanskih merodajnih krogov...

Ne moremo reči, da bi bili Italijani zmeraj v svojih zahtevah in D'Annunzio je vredni herold njih skrivnih želja.

Celo stvar so si zamislili na približno tak način. Italija mora imeti meje, ki jo bodo zavarovale pred "vpadi" barbarskih "slovenskih" tolp z Balkana.

Hočejo idrijski okraj, ki jim izvanredno diši. Dosedaj še nisimo čuli iz ust kakšnega italijanskega diplomata...

Ne radi stratežirnih meja, temveč radi živega srebra, ki se ga prideluje tam. Italija je ozirom na surovine odvisna od celega sveta...

Ali ni to dosti zmeraj in pošteno? Ne stratežirne meje proti balkanskim "barbarom" (Kaj pa kalabriški ravbarji!), temveč živo srebro in bogati gozdovi...

D'Annunzio pravi zelo naivno: — Idrijo moramo dobiti, da zavarujemo s tem Gorico. Allright! Da pa zavarujejo Idrijo bodo kmalu zahivali še Ljubljano ter celo Gorenjsko...

Istotako šepave so njegove izjave glede postojnskega okraja ter raznih istrskih okrajev.

Italija hoče enostavno ta ozemlja, da poveča svojo moč ter na pravi z Jugoslavije od nje odvisno majhno državo...

Noben pameten človek ne misli, da bi se Italija, narod štiri desetih milijonov, bela Jugoslavije, ki šteje malo nad deset milijonov prebivalcev...

Ostudna pošast imperijalizma, o kateri smo domnevali, da je za vedno stria, dviga bolj prečerno kot kdaj svojo glavo...

Je pa še nadaljna stvar, ki je važna in to je prezirljivost, s katero govori ta apostol imperijalizma o južnih Slovanih.

V resnici žalostno je videti, kako dopuščajo ostali zavezniški tako poštenjavci. Velika vojna bi jih morala izučiti, a jih je vse prej kot izučila.

Celi svet se je zgražal, ko je skušala Nemčija zaslužiti narode ter jih spraviti pod svojo okovano pejo.

Celi svet je vstal proti nemškemu imperijalizmu, a sedaj dela esli svet isto, kar je delala Nemčija, — barantala namreč z usodo narodov ter pripisuje slednje temu ali onemu mogočnemu narodu.

Pri tem pa spravlja na dan hinavske in ničredne fraze o samodoločbi, nedotakljivih pravicah in enakih pravicah!

Premalo je še steklo krvi in premalo so še trpeli narodi. Treba bo novih žrtev, ki bodo mogoče tudi doprinešene zaman...

Ko bo svet to enkrat spoznal, bo mogoče pupočil čas, ko se bo svet konečno pričel pripravljati na ureditve takozvanega milenija.

Dotedaj pa bo še dosti vode steklo v morje.

Stare obleke in čevlji za Jugoslavijo

Table with columns for country (Armenija, Poljsko, Finsko, Rumunsko, Čehoslovaško) and price per pair.

Razdeljeno blago predstavlja skupno sveto 11078.958 funtov.

BOLGARSKI DELEGATI NA NA POTI DOMOV. Paris, Francija, 4. novembra. — Bolgarski delegati se bodo vrnili danes v Sofijo...

Zemlja Zabojev... 7,354... Zemlja Zabljev... 7,325... Zemlja Zvetovalci z bolgarsko vlado...

Dopisi

North Chicago, Ill. Da se ne pozabi, da tudi štrajkamo, hočena na tem mestu neko liko poročati...

Zahvalim se za za vljudnost in potrebo gospodu B., kakor tudi gospodu in gospe Nemanic. Bil sem tudi povabljen na igro...

Gotov se bo vani čudno zdelo, ko boste čitali ta moj dopis. Po enajstletnem bivanju v Winter Quarters in Seofield, Utah...

Kakorhitro zahteva delavec dolarjev na teden, izve potom časopisja ves svet. Če pa kapitalist poveča ceno svojemu produktu za petdeset ali sto odstotkov...

Italjani se pritožujejo, da Amerika ni naklonjena Italiji. Čudno, pri večerajšnjih volitvah je bil izvoljen v odgovoren urad newyorške države La Guardia...

Sklenjeno je bilo, da se podre hišo, v kateri je stanoval bivši predsednik Zdr. držav, Monroe. Prebivalci tega mesta temu odločno nasprotujejo.

Mlekar s steklenico v roki gleda proti nebu: Danes je deževno. Gospodinja, ki ma svoje oči obrnjene na steklenico: O, saj je vedno!

V državi Maine so aretirali nekake človeka, ker je proklinjal. Kaj vraga, je proklinjal? Maine je že desetletja suha...

Mehikanci hočejo slišati moderno ameriško godbo. Že mirujočim človek napol zdviga, če jo sliši, če bi jo pa Mehikanci slišali, bi morale Združene države...

Samo do gotove mere napravi denar človeka neodvisnim. Toda le korak dalje, pa je denar gospodar, oni, ki ga ima, pa njegove suženj.

D'Annunzio. Danuncij to je pravi mož: na svojo pest in na svoj nož je lepo mesto Reko vzel, pri tem pa sladko je zapel: "Za merdario ni dovolj to mesto. Vedno bolj in bolj na sever vodi naša pot. Na severu, tam bo komod.

Da Trst bo varen, ves Snežnik zavzeti moramo zapik. Da tudi Kastav varen bo, naj Podgrad v našo gre mošnjo.

Da bo Postojna naša last, na Vrhuiki naj bo oblast fakinska. In da tužni Kras bo naš, v Ljubljano pojnuo v vas.

Da ne segnijem, predno umrem ter da segnaj nebo ne grem, bo treba "Erlich 606" dobiti v mojo šibko pest!

Kaj bo z menoj, kaj bo, kaj bo, če naša Idrija ne bo, vsa Idrija, vse nje srebro!"

PETER ZERGA

Newyorške "dame" ne nosijo na plesih več nogavic, pač jim pa naslikajo posebni umetniki na noge razne slike...

Kmalo bo prišlo tako daleč, da bo vso njihovo obleko tvorilo naslikano figovo pero. Mi neomajno verujemo v razvoj človeške družbe.

Zadnja pariška moda je naslednja: Ženske naj nosijo dokolenska krila, ki pa morajo biti privrta, da so podobna hlačem.

Kakorhitro zahteva delavec dolarjev na teden, izve potom časopisja ves svet. Če pa kapitalist poveča ceno svojemu produktu za petdeset ali sto odstotkov...

Italjani se pritožujejo, da Amerika ni naklonjena Italiji. Čudno, pri večerajšnjih volitvah je bil izvoljen v odgovoren urad newyorške države La Guardia...

Sklenjeno je bilo, da se podre hišo, v kateri je stanoval bivši predsednik Zdr. držav, Monroe. Prebivalci tega mesta temu odločno nasprotujejo.

Mlekar s steklenico v roki gleda proti nebu: Danes je deževno. Gospodinja, ki ma svoje oči obrnjene na steklenico: O, saj je vedno!

V državi Maine so aretirali nekake človeka, ker je proklinjal. Kaj vraga, je proklinjal? Maine je že desetletja suha...

Mehikanci hočejo slišati moderno ameriško godbo. Že mirujočim človek napol zdviga, če jo sliši, če bi jo pa Mehikanci slišali, bi morale Združene države...

Samo do gotove mere napravi denar človeka neodvisnim. Toda le korak dalje, pa je denar gospodar, oni, ki ga ima, pa njegove suženj.

D'Annunzio. Danuncij to je pravi mož: na svojo pest in na svoj nož je lepo mesto Reko vzel, pri tem pa sladko je zapel: "Za merdario ni dovolj to mesto. Vedno bolj in bolj na sever vodi naša pot. Na severu, tam bo komod.

Da Trst bo varen, ves Snežnik zavzeti moramo zapik. Da tudi Kastav varen bo, naj Podgrad v našo gre mošnjo.

Da bo Postojna naša last, na Vrhuiki naj bo oblast fakinska. In da tužni Kras bo naš, v Ljubljano pojnuo v vas.

Da ne segnijem, predno umrem ter da segnaj nebo ne grem, bo treba "Erlich 606" dobiti v mojo šibko pest!

Kaj bo z menoj, kaj bo, kaj bo, če naša Idrija ne bo, vsa Idrija, vse nje srebro!"

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1898 - Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIRABEL ROVANSEK... Podpredsednik: LOUIS BALANT... Tiskar: JOSEF FISHER...

Ve stvari tujake so uradnih zadev kakor tudi denarne priljubljenosti naj se pomilijo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika...

Pismo iz domovine

Mr. Anton Fedran je dobil iz Homee, pošta Rečica, sledeče pismo od rodbine Struelj:

Posiljamo ti in tvoji družini najlepše pozdrave. Veseli nas, da ste zdravi in veseli. Praviš, da te skrbi, kako se imamo tukaj v starem kraju...

ČILE ZA LIGO NARODOV.

Washington, D. C., 4. nov. — Poslanik republike Čile v Washingtonu je danes sporočil državnemu parlamentu, da je njegova vlada odobrila Ligo narodov.

100 KRON \$ 1.90. (Poština samo 25 centov za vsako svoto) Posebne cene za večje nakupe.

Božič v domačem kraju!

Denar, katerega pošljete v Jugoslavijo, bo dospel tja ravno ob pravem času za Božič. Če pošljete denar v Jugoslavijo, ga pošljite v obliki Foreign Money Order ali Foreign Draft.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

ki pošlje več denarja v tuje države kot katerakoli druga bančna naprava. Onašite se pri kateremkoli spodnjih naslovov ali pri našem najbližjem ekspresnem agentu...

American Express Company Foreign Money Order Department

65 Broadway, 18 Chatam Square, ali 118 W. 39 St. New York New York New York

Moški in ženske

Ne napravite napake. Zakaj si ne preskrbite najstarejšega, najostenejšega, najkakovitejšega in najboljšega zdravilca v svetu, Dr. Mullin ima 25 let iskustva v zdravljenju tisočev in tisočev bolnikov...

ALI STE BOLNI? Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne odpirajte se ne to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje. Prof. Dr. H. G. BAER, 311 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

MRTVI KAPITALI

Hrvatski spisal JOSIP KOZARAC

(Nadaljevanje.)

Hladni ton z ene, drzni, izziva-
joči z druge strani je delil druž-
bene razrede preveč jasno. Ako bi
ne bilo ognjene mladine, bi bila
cela zabava hladna predstava, v
kateri bi posamezne skupine mo-
trile draga drugo s kritičnim oč-
som. En razred je ponašal svo-
jim činom; na okorelih obrazih se
je čitala uradna trdota, ki ni de-
lala razlike med nobenim, ki je bil
izpod njegovega čina. Neka hlad-
nost, mrtvilo in zavist so bile glav-
ne poteze tega sloja. Drugi raz-
red, polu bujnega življenja, ne
vprašajoč prej, kaj stane ta ali
ona jed, ne vprašajoč, kdo pije in
kdo plača, je priznaval na videz
onemu prvemu neko prednost, ali
v tem priznanju se je čitalo še ne-
kaj, kar se je reklo: tebi čast a
meni denar! Ti dobiš vsak mesec,
a jaz — ako zaslužiš — vsak dan.
Tebi so odmerili drugi, ali koliko
imam in dobivam jaz, tega ne ve
vsakdo. Drage volje ti snamem pr-
vi kapo, prvi te pozdravim, ker
vem, da bo ves denar, ki ga prej-
meš ti prvega, prišel že drugi dan
v moje roke in da se nikdar več
ne povrne k tebi... Za tebe ni de-
nar nič drugega, nego da ga za-
meniš za vsakdanji kruh in oble-
ko — ali zame ima še neko drugo
vrednost. Iz mojih rok odhaja in
prihaja, ali vrača se skoraj vedno
podvojen, a za tebe ima komaj no-
minalno vrednost, kvečjemu pet-
indvadeset odstotkov.

Okoli polnoči izjavi Anka, da ne
bo več plesala in da pojde domov.
Akoprav so jo na vse načine za-
drževali, naj še ostane, se ni dala
pregovoriti in čeprav jo je Nela
zagotavljala, da se razvije šele se-
daj najboljša zabava... Nela je
s teto in Lujo ostala do zore in
domov jo je spremljala cela četa
ter ji priredila tudi serenado...

Drugi dan zaran je bila cela
ročbina srečna in zadovoljna. Pri-
povedovnja o snočnih dogodkih in
raznih malenkostih — ki jih lahko
samo žene opazijo in si jih zapo-
mnijo — ni bilo ne kraja ne kon-
ca. Vsaka obleka se je ocenila,
vsaka kretanja izmerila, vsake be-
seda odtehtala. Po vsaki razpravi
se je gospe Matkovičevi vrnila
misel na njene otroke in na dnu
duše si ni mogla tajiti, da je izvan-
redno zadovoljna z večeršnjim
večerom. Vsa navdušena ni vede-
la, katero hčerko bi pogledala
prej Nela je razumela njene misli
ter se ji je, kakor mačka, laskavo
umiljavala.

"Ali si jih videla, mama? Vsi,
vsi so mi na izbiro!"

Gospa Matkovičeva si ni mogla
kaj, da bi Nela ne poljubila na
okroglo, polno lice... Nato je zo-
pet pogledala Anko in se spomni-
la vitkega, gibčnega predstojni-
ka A pri tej misli jo je nekaj za-
zebljo v srečo, a v duši ji je šepeta-
lo: Morda ta človek... morda...
Bil je napram meni preveč vlu-
den in ljubeznen... In s te misli
je njena domišljija splavala po
rožnatih poljanah, in blaženo je

gledala okrog sebe. In ko je misel
njene mladje hčerke zaplovila v
isto strujo, je Ankina duša lebde-
la tam nad onim tihim domom na
vasi, nad onim vrhom z zlatim sad-
jem, nad ono hladno senčnico, v
kateri je po obedu snedla svojo
hruško ljubimico in z naslado pre-
čitala podlistek očetovih časopi-
sov. Gledala je vso idilo očetovega
doma: gledala je veselo življenje
na dvorišču, dvazanje letine in
delečnega sena; gledala je vrve-
nje hilapev okrog živine. Eden
nese golido in žene pred seboj štiri
pisane krave, drugi vleče voz
iz kolnice, iščečo skrbno, ali se ni
kaj pokvarilo, tretji zopet se s te-
žavo preriva skozi čredo svinj, ki
iščejo svoj napoj... Gledala je,
kako se vrača četa puranov s pol-
ja, sedaj bežeč drug za drugim,
sedaj zopet znostajajoč, šopiršč se
in tekaje drug okoli drugega, da
naposled zakukurikajo na ves
glas. In na vsoto to zadovoljno oko-
lico je padalo zahajajoče sonce,
obsevajajoč jo z zlatimi žarki skozi
drobno listje košatih akacij; na-
polnjevala jo je s tiho srečo glas-
ba k počitku zapadajočega, utru-
jenega letnega dneva, ki je z onim
skrlatim rumenilom, z onim
ljubkim slovesom ptičjih glasov
že danes govoril: Jutri zjsemem
zopet tako krasen in veličasten,
da se mi bo svet iznova divil ter
me vzljubil... In še ena slika se
je pojavila v Ankinih mislih, ka-
kor tih mesečina; sama sebi jo je
skrivala in tajila, ali čim bolj jo
je zatajevala, tem močnejše in
svetleje je lebdele pred njeno du-
šo: pred to sliko je zatenel ves
večerajnji večer, vse osebe, vse
bande... kakor da jih nikdar ni
videla, nikdar ni slišala.

IV.

Vsa obitelj Matkovičeva je bila
doma, kar se je dogajalo zelo red-
ko. Ono čustvo novosti in vzne-
mitnosti, ko se človek vrne iz tu-
jine domov, je trajalo pri Luju
komaj dva dni. Laju je ta dve
dneva razložil očetu vse politično
in strankarsko življenje glavnega
mesta in je zabelil ta svoj politični
pregled z vrlo pikantnimi, ali tudi
vrlo neverjetnimi opisi posamez-
nih znanih oseb, kakor tudi bodo-
čih namer vlade. Stari Matković
je molče poslušal nekako bedasto
visoko letede, temno prepletene
politične politične kombinacije
svojega sina; a kdor bi ju dal
časa motril pri tem razgovoru, bi
opazil, da ne dá oče prav nič za te
sincve sanjarije, a sin zopet smat-
ra očeta za duševno preveč ome-
jenega, nego da bi lahko umel
vzroke in posledice visoke politi-
ke, ki mu jih je on razložil kakor
na dlani. Očeta so bolj zanimali
sinove študije; čitajoč poročila iz-
pred sodišča ter imajoč v posa-
meznih slučajih svoje lastno mne-
nje, je vprašal Luja po njegovih
nazorih, ali pa je celo hotel, da
mu razložnati, kako je umevati
zakon v teh in teh paragrafi, češ,

FARMA NA PRODAJ WILLARD, WIS.

160 akrov najboljši zemlje,
eno miljo od železnice in ve-
like slovenske naselbine, po-
šte, prodajala, širnara, ce-
kve in šole itd. Okrog po-
lovico izčiščene 30 akrov iz-
orane, ostalo gozd. Pocenl.
L. W. KOHLMANN, WILLARD, WIS.

on jih ne more po svojem zdra-
vem razumnu spraviti v nobeno
pravo zvezo. Pri takih prilikah je
prinesel tudi izreke iz dotičnih
časopisov, ki jih je skrbno čuval.
Nato je jel sin še bolj omalovaže-
vati očeta, ki ga morejo zanimati
tako malenkosti. In ko je stari
Matković — svojevolejen človek —
silil za odgovor, a se je sin, ki ni
imel niti pojma o dotičnih para-
grafih, trudil, s kakoršnokoli hi-
trino izbiti očeta ta sitna izpraš-
evanja iz glave, je planil Matković
ljuto in, vzkliknil:

"Ti ne veš ničesar, ti se nisi ni-
česar učil. Ti si tele, cela tri leta
si jedel moj kruh zaman — niti
za en dan ne pojdeš več na vse-
učilišče, za tebe je plug in motika,
a ne jus... Ti, ti... ti si..."

Na te besede se je mladi jurist
zaprl v svojo sobo in ni prej pri-
šel iz nje, dokler ni odšel Matko-
vič po svojem postlu.

Skoraj isto tako se je godilo z
Nelo. Prva dva, tri dni, dokler je
še živela v svežem spominu na
naestno življenje, ni niti opažala,
da je na vasi. No, tretji dan, ko
ni imela več ničesar pripovedo-
vati materi o sebi in svojih uspe-
hih, je postal tudi njej, kakor bra-
ta Luju, očetov dom neznošen in
živela sta samo še ob spominih na
lepe dneve v mestu ter sta se v tej
vasi sama sebi zdela uboga sužnja.
Nela je od samega dolgočasnja
vsak dan zračila in čistila svoje
obleke in oblačila sedaj to, sedaj
ono, samo da mine čas. Lepega
pravnikar Luja je bilo komaj spom-
niti v stari poletni obleki, ki mu
jo je vzel oče s podstrošja in mu
jo polčil pred posteljo, a ono no-
vo obleko je zaprl v svojo omaro.
Gospa Matkovičeva se je srdila,
kadarkoli ga je pogledala tako iz-
kaženega, boječ se, da bi se njen
lepi Luj ne izpremenil tudi v
obrazu in ne postal grd v tej ne-
pristojni obleki.

Med temi nezadovoljniji je
edina Anka živela prijetno in
srečno ter ni niti opazila v vsak-
danjem delu, da teko dnevi. Ona
se ni sramovala nobenega dela in
se je celo skrbna Matkovičeva ču-
dila, kako jo pač more vse to za-
nimati. Nela je včasih odšla na
vrt ter očistila in zalila kakšen
grm cvetlice, ali ne zato, kakor da
jo to delo zanima, nego da vidi,
kako ji bo pristojala obleka vrt-
narice. In kadar je vzdihala, češ,
kako da je trudna, je rekla ma-
teri:

"Mama, vse cvetlice sem ti za-
lila, vse rožice očistila... jaj! Ko
bi vedela, kako sem utrujena,
glej kako mi gori čelo, Anka mi
ne verjame..."

"Samo da te niso snedle gose-
nice", se je pošalila Anka in po-
držala utrujeno "dninarico".

"Mama! Anka se mi nepresta-
no roga. Ne pojdem nikdar več
na dvorišče, niti na vrt. Še z
dvorišče ne smem: oni neumni pu-
ranj teka neprestano za menoj, ko-
maj mu uidem. Anka ga vedno
hujska name."

Gospa Matkovičeva je dobro ve-
dela, da se vaška gospodična ne
more dičiti s takimi besedami, ali
toložila se je, da ima Nela takih
izvanrednih svojstev, da ji ne bo
nikdar v življenju potrebno, bri-
niti se z vrhom ali drugimi gospo-
darstvom.

(Dalje prihodnjič.)

ZAKAJ JE ŠLA AMERIKA V VOJNO?

Berlin, Nemčija, 2. novembra.
Graf Adam Turnowski, ki je imel
biti poslanik Združenih držav je
baje rekel: — Amerika je šla sa-
mo valed tega v vojno, da reši An-
gloji. Ni se vmešala v vojno, da
oprosti svet, ampak zato, ker je
Angliji slaba predla in se je bilo
bati, da bo poražena.

Rojaki, naročite se na GLAS
NARODA, ki je najvišji sloven-
ski časnik v Združenih državah
Severne Amerike!

Iz Jugoslavije

Delavska pekarna.

Pekovski pomočniki v Osijeku
so vzeli v najem veliko pekarno
in začeli z obratovanjem na la-
sten račun. Vsak dan spečejo 10
tisoč komadov drobnega pečiva,
ki ga prodajajo po 30 vin. kos.
Pekovski pomočniki namreč že
dalj časa stavekajo. Ker pa moj-
stri niso hoteli ugoditi njih zahtev,
so segli pomočniki po tem
pripomočku. Mojstri so vsled te-
ga v hudih stiskah in več se jih
je že izjavilo pripravnim za po-
ganjanja.

Nove poštne znamke

pridejo v promet začetkom nove-
ga leta. Izdeluje jih umetnik Wag-
ner.

Preskrba Zagreba s premogom.

V Zagreb je prišlo 516 ton če-
skega premoga, 500 ton je še na
potu.

"Istina" dnevnik.

Glasiloo hrvatskih komunistov
"Nova Istina" poroča da bo za-
čela s 1. nov. izhajati kot dnev-
nik. Upravi "Nove Istine" je cen-
tralno strankino veče naročilo tdi,
da pripravi vse za izdajanje
tednika za kmetijski proletarijat.

Praga Zagreb Zemun

je silno prenapolnjena. Po kolo-
dvorih stoji veliko število tovor-
nih vlakov. Tovorni promet stoji
že celih 16 dni.

Kako se je delalo za obnovev prometa v Jugoslaviji.

Savski most med Belgradom in
Zemunom je sedaj končno dovr-
šen in se po njem že polagajo tra-
čnice. Ta most je velikanskega
pomena za promet med Srbijo in
ostalimi kraji naše države. Ko so
se Srbi vsaj čas umaknili pred
vpadom bivših avstroogrskih čet
in je bil most porušen, ga je leta
1915 zgradila firma Wagner v
teku 75 dni. Ob času prevrata
lanskega leta so bile vse železni-
ške proge in mostovi porušeni.
Trebalo je bilo takoj misliti na to,
da se savski most zopet popravi
in se omogoči promet med Srbijo
in drugimi kraji naše države. —
Dvakrat se je ponujala dunajska
firma Wagner, da popravi most.
Minister Vulović pa je kratko-
malo odklonil obe ponudbi brez
vsake diskusije, ker je bil mne-
nja, da je treba stalne in ne pro-
vizorne konstrukcije.

Drugi je minister Vulović pu-
stil ravnatelj firme cele tri ure
čakati pred svojimi vrati in se ni
spustil z njim niti v pregovore
glede zgradbe mostu ki bi bil got-
ov že lanske leto decembra me-
seca. Mostov je gotov šele letos,
ta mesec in sicer le kot provizor-
na konstrukcija. Najlepše pri tej
stvari je vsekakor to, da je vlada
bila medtem, ko je tvrdko Wagner
preje tako objektivno odklanja-
la, sedaj prisljena tvrdko zapro-
siti, da prevzame gradnjo mostu
— seveda pod vse "boljšimi" po-
goji. — Iz vsega tega je jasno,
kako se je "delalo". Ni čuda, da
so prometne razmere pri nas take,
kot menda nikjer na svetu.
In ne samo prometne razmere...

Mesto moke — pesek.

Belgrajski milijonar Konstan-
tin Popović, bivši rezervni čast-
nik, je bil obsojen od vojnega so-
dišča na štiri leta ječe za tale naj-
težji zločin v vojni:

Kot liferant moke za srbsko voj-
sko, ki se je nahajala v hudih bo-
jih, je dobavljaj in pošiljal na-
mesto moke — pesek za bojujo-
če se vojaštvo. Da je stvar za to
liko časa zakrival, je neumorno
deloval v ozadju za to, da ga niso
izdali. Seveda se je znal fronte
prav dobro ogniti in se je rajše
izprehajal po Solunu, Krfu itd.
Za tak velik zločin je bil torej
ta mož obsojen na štiri leta in
njegovi milijoni mu seveda osta-
nejo! Pa saj so se ob času sodne
preiskave in obsodbe vsule velike
svote denarja, da bi se "nesre-
čen" milijonar rešil iz svoje za-
drega!

Opomba: Ko so to slišali mali
tate v zaporu so sklenili, da pro-
testirajo proti tako majhni kazni
za tak velik zločin milijonarjev,
ali pa zahtevajo, da se jih izpu-
sti. Vlada pa jim je odgovorila
po strokovnem mnenju minist-
stva za pravosodje:

— Mali tate, vaši zločini so
grdi, ker so se izvršili brez zna-
nja oblasti, medtem ko v tem slu-
čaju oblasti vodijo račune v vsa-
kem pogledu. Naša država mora

gledati na to, da tudi ona stopi
v vrsto drugih držav in se ne sme
pustiti srtiniti s tatvinami od 5,
10, 20 ali 100 kron.

Tatje so to vzeli na znanje in
sklenili, da postanejo odslej —
veliki tatovi...

Nabava cigaretnega papirja.

Uprava državnih monopolov dr-
žave SHS je razpisala licitacijo
za nabavo cigaretnega papirja v
svrhu fabrikacije cigaret v bo-
dočem letu v Novem Sadu, Sa-
rajevu in Ljubljani.

Preprečen roparski napad.

Ponoči dne 4. sept. okoli 3. ure

ponoči sta napadla na Rimski es-
teti neki vojak v družbi s civili-
stom nekega železničarja, ki je šel
iz službe domov. Napadeni želez-
čar je klical na pomoč, nakar sta
napadalec zbežala.

Iz Kranja.

Griza v Kranju in okolici še
vedno napada mlado in staro. —
Kar nas je preživelo vojno in
špansko, hoče pobrati griza. Mr-
jo pa le otroci.

Urade

po celem Prekmurju so prevzele
slovenske oblasti. Mažarski urad-
niki so prostovoljno odstopili, ker

jim je ogrska vlada prepovedala
priiseči zvestobo Jugoslaviji.

Roparji

so oropali Stanko Matjašča iz Žiž-
kov v D. Lendavi. Vzeli so mu
tisoč kron sivih bankovcev, belih
se roparji niso dotaknili.

Novo župane

so volili v celem Prekmurju s
poglavarstvom vred. V večjih
mestih so ostali še stari župani,
ker je ljudstvo zadovoljno z nji-
mi.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Columbia

SLOVENSKI REKORDI

POSLUŠAJTE TA SLOV. MOŽKI ZBOR TER DUET SOPRANA IN ALTA

10 inč 85 centov

E-3740 { SINOČI SEM NA VASI BIL.
VESELI GODEC. Polka.

E-3741 { NA PLANINCA SOLNCE SIJE.
VESELA POSKOČNICA. Polka.

Vsak Slovenc v tej deželi bo z veseljem pozdra-
vil rekorde slovenskega pevskega društva "Slavec"
pod spretne vodstvom Ignaca Hudeta, ki je pel
izključno za Columbia rekorde ta znani možki
zbor. Na drugi strani je živahna polka, katero
igra godba, sestavljena iz rodnih umetnikov.

Znani umetnici, Avgusta Danilova, sopran,
in Mila Polančeva, alt, sta peli ta jako znani duet
za Columbia rekorde. Glasovi teh dveh ljubkih
pevk so čisto dovršeni. Na drugi strani tega re-
korda je tehnično dovršen in umetniško razvese-
ljujoč duet harmonike.

VESELE PLESNE ZBIRKE, KI POMAGAJO VAŠIM DOMAČIM PLESOM K USPEHU

E-4359 { VESELI POTNIKI. Polka.
DRSALNI VALČEK. Mednarodna kmečka godba.

E-3946 { VEDNO VESEL. Polka.
SLADAK POLJUB. Polka. Columbia godba.

E-4254 { UTRIPAJOČE SRCE. Valček.
USODA. Polka. Godba na lok.

ZAHTEVAJTE NOVI KATALOG MEDNARODNIH INSTRUMENTALNIH REKORDOV.

Vsak Columbia prodajalec bo rad zaigral katerega
koli teh rekordov za vas in sicer brezplačno. Dal vam bo
tudi seznam Columbia rekordov slovenske godbe. Vpra-
šajte ga zato.

Kadar kupujete rekorde, vprašaj vedno
za Columbia rekorde in imenju številko.
Pazi na varstveno znamko na vsakem rekordu.
COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

KUPUJTE WAR
SAVING STAMPS

ZA IZPIRANJE UST
za zobne svrhc in za
splošno antiseptično o-
čiščenje ni nič boljšega
kot Severa's Antiseptol
(Severov Antiseptol),
bodisi v kakovosti, bodi-
si v cenl. Zahtevaj-
te to pristno in ve-
ljavno zdravilo v vaši
lekarni. Cena 35 cen-
tov in 2 centa takse.

**ZASTAVITE TA
KAŠELJ!**

Ne dopustite, da bi trajal celo zimo. Prežen-
ite takoj. Preženite ga z uporabo dobroznan-
nih, odvisnih, ugodnih idealnih in uspešnih
zdravil zoper kašelj, katerih ime je, kot že
veste.

**SEVERA'S
BALSAM
for LUNGS**

(Severov Balsam za Pljuča) uspešno zdravi
kašelj in prehlad že izza leta 1881, ko je bil
prvič nujen javnosti za poskušnjo. Izza one-
ga časa, ko je postal splošno znan, se ga je
uporabljajo za zdravljenje kašljev, prehlado-
v, težkega dihanja, oslovskega kašlja, zga-
ge in napadov kašlja. Ugoden je za jemati
Ljubijo ga otroci kakortudi odraseni. Ne
vsebuje opijatov. Prodajajo ga lekarnarji vse
povsod.

Cena: 30 in 60 centov z 2 oziroma
3 cente takse.

INFLUENCO
ali splošen prehlad je
treba takoj začeti zdra-
viti. Vzemite eno ali dve
Severa's Cold and Grip
Tablets (Severovi Ta-
bleti za prehlad in gri-
po), da se bo drob pro-
sto gibal. Potem vze-
mite eno vsake tri ali
štiri ure, dokler se ne
bodo pokazali značje-
ni uspehi. Kupite škat-
ljo teh tablet za 30c.
in 2 centa takse.

ZAPRTJE
je hitro odpravljeno, de-
lovanje jeter obnovljeno
in izboljšanje se opazi, če
vzamete zvečer Severa's
Liver Pills (Severove Je-
trne kroglice). Uspah se
pojavi zjutraj in brez tr-
ganja in boleznih učin-
kov. Cena 25c. in 1c. tak.

NERVOZNOST
in bolesto stanje živ-
cev, hoče bližine, po-
črjevalne in zadostno
uspešne tonike. Vzemite
Severa's Nervoton (Seve-
rov Nervoton) v predpis-
anih dozah in kmalu bo-
ste na poti k ozdravlje-
nju. Cena \$1.25 in 5 cen-
tov takse

Pojdite po Severova zdravila v lekarno. Če jih ne morete dobiti tam, jih naročite. Pošljite primeren
zmesek s takso vred. Poslali vam jih bomo naravnost.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

NEW YORK
JE SREDIŠČE SVETOVNEGA PROMETA V VSEH
OZIRIH
Denarne pošiljave - Potovanje v stari kraj - Svojce
in prijatelje dobiti iz domovine sem - vse to se izvrsi
najhitreje in neiznajdljiveje v velikem New Yorku
s posredovanjem v obce znane, ned DVAJSET let
obstojoče ter zlasti našim rojakom priljubljene
POTNIŠKE PISARNE in BANKE
EMIL KISS
Ta tvrdka poljija denar zanesljivo, hitro in po naj-
nižji dnevni cenl, zastopa vse parobrodne družbe, iz-
stavlja menjice DRAFTS na vse zanesljive denarne
savode sveta, sprejema denarne vloge, jih obrestuje
od dneve vložitve in izplačuje vloge brez odpovedi.
Ta tvrdka vam daje GARANCIJO za vse po-
slovanje.
Če kaj potrebujete, ne poskušajte dru-
gje, temveč vselej vprašajte to tvrdko
za pajasnilo, katera dobitte brezplačno.
EMIL KISS
133 Second Ave., Cor. 8 St. New York, N.Y.
3 (Phone Orchard 628). Varnostna 188.
Pod nadzorom države
tega bančnega oddelka.

GOZDNI ROMAR

FRANCOOSKI SPISAL GABRIEL FERREY.

Na "Glas Naroda" prevedel G. P.

72

(Nadaljevanje.)

Med vsemi pustolovci, ki so stali pod njegovim poveljem, so bili trije oni, katerim je najbolj zupal.

Čprav niso bile Meglene gore oddaljene od taborišča več kot šest milj, je vendar pustil Don Štefan, ki ni vedel koliko časa bo potrebovala njegova ekspedicija, v taborišču povelje, naj čakajo ostali njegovega povratka v taborišču. Odstranil se je pod pretezo, da si hoče ogledati okolico, dočim ni noben izmed pustolovcev vedel, da so tako blizu cilja.

Edinole Oroeche in Baraha sta poznala resnično povod te noči ne ekspedicije ter sledila v nekoliko razdalji Don Štefanu in Diazu, ki sta jahala naprej.

Oba prijatelja sta jahala skozi noč in obema je utripalo sree od poželenja. Kmalu bosta postavila svoje noge na najbogatejši zlati rudnik kar jih je kdaj zagledalo človeško oko.

Dve uri so jahali prav tako hitro kot oni, katerega so zasledovali, a brez uspeha. Kučiljo je bil predalec naprej ter ostal neviden zasledovalcem, v teh neizmernih ravninah, kjer bi v temi ušli sledovi celo očesu Indijancea.

Več kot enkrat je Don Štefan mislil, da opusti zasledovanje ter pripisuje dejstvo, da je Kučiljo izgubil, kakemu drugemu vroku kot pa izdaji.

— Ni to, kar me najbolj skrbi, — je rekel Don Štefan smehljaje. — Če ni Kučiljo pretiraval obsega zaklada, katerega nam je prodal, potem lahko podkupimo senat več kot enkrat. Ne vem, kakšen nedoločen strah se me je naenkrat lotil, tako v bližini cilja, radi katerega sem šel skozi stepe. Stepa je kot morje, bogata piratov vsake vrste. Sree Kučilja pa je bogato na izdajstvih. Zdi se mi, da bo ta banditi mogoče pogubljenje.

Don Štefan je molče nadaljeval svojo pot.

Drugčena pa je bila stvar pri obeh jezdecih, ki sta sledila prvima. Njih očem se je zdelo, ko da plava zlata megla nad mestom, proti kateremu sta jahala.

— Če ni Kučiljo največji lopov kar sem jih kdaj srečal, — je rekel Baraha svojemu tovarišu, — hočem nositi celo svoje življenje plašč kot je tvoj. Kljub temu mu pa prav iz srca odpuštam izdajstvo, kojega žrtve bi kmalu postali, kajti njemu se morava zahvaliti, da bo stopila naša noga na zlato polje, o katerem sem čul že tako pogosto govoriti.

V trenutku, ko se je vršil ta pogovor, je stopil Diaz s konja, dočim je Don Štefan obstal na mestu.

Pustolovce se je sklonil proti tlom, da pobere neki črni predmet. Bila je to majhna potna torbica iz usnja, katero je takoj spoznal za lastnino Kučilja.

— Tu, senjor, to dokazuje jasno, da smo mi na sledu, — je rekel Diaz. — Prihajajoči dan nam bo kmalu pokazal navzočnost izdajalca....

— To bo njegovo zadnje izdajstvo, to vam prisegam! — je dostavil Don Štefan.

V resnici so se ob vzhodu solnca zbrale glavne osebe te zalo igre ob določenem času, da vprizore v najbolj nedostopnem delu teh pustinj veliko dramo. Prst božji jih je brez njih vednosti, privedel semkaj.

Osemtrideseto poglavje.

PARLAMENTAR.

Že precej časa je minulo, ko so prišli štirje begunci na breg, ob katerem so razbili otok, ki jih je privedel do dotičnega mesta, ko se je prebudil odposlanec apaskih glavarjev, ki je imel nalog poučiti Črnega sokola vrhovno poveljstvo.

Par ur spanja mu je zadostovalo, da zopet okrepča svoje udarce. Vojniki na stehah ne potrebujejo na svojih trdih ležiščih dolgega počitka. Glavar je še vedno sedel nepremično na svojem mestu in bi je videti prav tako mrk in nespravljiv kot preteklega dne.

— Ptice pričnajo popevati, — je rekel sel poetično, — in megla bide pred solncem. Ali je dala noč glavarju svet, ki je ugoden za narod, ki čaka njegovega prihoda?

— Noč pripoveduje številne stvari onemu, ki ne spi, — je odvrnil glavar, — in skozi celo noč je čul Črni sokol stokanje svojih žrtev. Čul je praskanje lakote v njih drobovih, a prošnji vojnikov svojega naroda ni čul.

— Dobro, sel bo sporočil onim, ki so ga poslali, natančno besede, katere je čul.

Sel se je pričel pripravljati na odhod ter si tesneje pripel pas krog svojih ledij, ko ga je glavar prosil, naj mu pomaga vstati. Aplač ga je ubogal. Z velikim naporom se je vzravnal Črni sokol ter mirno trpel ostre bolečine, katere mu je povzročalo ranjeno rame.

— Dobro, — je rekel glavar. — Najprvo hočemo vprašati stražnike, ki so stražili skozi noč.

Črni sokol se je nato napolil v spremstvu Indijancea in trdnih korakov proti različenim, še gorečim ognjem.

Druge straže so stopile na mesto prvih, ki so sedaj spale na svojih bivolovih kožah. Edinole Črni sokol ni tekem cele noči zaslišal očesa. Stražniki so bili na svojih postojankah, nepremični kot kipi.

Ko je vprašal glavar prvega glede dogodkov v noči je slednji odgovoril:

— Megla ni bolj molčeca kot reka. Beli vojniki, ki so šli ognju, bi ne mogli ubežati plavaje, če niso bili nemi in mirni kot ribe pod vodo.

Vsi ostali so odgovorili v istem smislu.

— Dobro, — je rekel Indijancec, kojega oči so blestele od divjega veselja.

Nato pa se je obrnil proti odposlanecu, pokazal s prstom na svoj rano ter nadaljeval:

— Osveta govori glasno v moje uho ter ne morem čuti nobenega drugega glasu kot ta glas.

(Dalje prihodnjiš)

Konvencija J. R. Z.

(Nadaljevanje.)

Socijalnih reform se ne more odpraviti na dolgo klop, če hočemo ustvariti novo moderno Jugoslavijo v kateri bodo za vse državljane enake prilike do izobrazbe, dobrih zdravstvenih razmer in drugih življenjskih razmer, da ne živi en del jugoslovanskega ljudstva v večnem peklju, drugemu delu se pa zdi življenje pusto in prazno, ker se je nasitil tega, kar je napačno smatral za življenje, ki je vredno, da ga človek živi. In če bomo odlašali s socijalnimi reformami v mladi Jugoslaviji, pride zanesljivo polom, kakoršnega si ne želi noben človek, ki verjame, da v človeški družbi učinkuje zakon evolucije, in kakoršnega so najmanj pričakovali konzervativci, ki podere vse, kar se je dozaj ustvarilo z velikim trudom in številnimi žrtvami, zruši glavne temelje, da bo nekaj časa ustavljena tvorba moderne države, nastal bo kaos.

In tega ne želimo mi, po tem ne hrepeni noben Jugoslovčan, kateremu je blagostanje vsega jugoslovanskega ljudstva pri srcu in je pri volji žrtvovati od svojih predpravice, prenešenih sem iz poginole črnožolte monarhije, da Jugoslavija postane moderna država, ki bodo lahko tekmovala z drugimi civiliziranimi državami na duševnem in materialnem polju za palmo kulture in civilizacije.

Nemogoče je v kratkem referatu detajlirano obdelati obširno vprašanje socijalnih reform, ker so ti detajli tako obsežni, če hočemo obdelati na široko, da vsake zase že zahteva referat. Ali o vsem je vendar mogoče podati tako jasno sliko, da spoznajo tisti, ki so poklicani, da grade jugoslovansko državno tvorbo, kaj zahteva jugoslovansko ljudstvo od njih v socijalnem oziru v novi državi.

Iz revij in listov, ki smo jih dozdaj prejeli iz domovine razvidim, da razpravljajo precej o separatizmu, in centralizmu, o skupnem jeziku, konfesionalnih vprašanjih, le o socijalnih reformah, ki so temelj moderne demokratske države, je malo govora, dasi ravno so socijalne reforme predpogoj nadaljnjemu kulturnemu razvoju v Jugoslaviji. Če hočemo, da se Jugoslavija razvije v močno, moderno, kulturno in demokratsko državo, moramo pričeti s socijalnimi reformami, kajti jugoslovansko ljudstvo, to so delavci in mali kmetje, čakajo nanje in postajajo nestrpni, ker ne vidijo resne volje za socijalne reforme tam, kjer bi morala biti, to je v narodnem predstavnstvu.

Če vprašamo kaj je naloga moderne demokratske države, dobimo na to vprašanje tale odgovor: Njena naloga je, da skrbi za zdravje, izobrazbo in blagostanje vsega ljudstva, da ustvari za vse državljane enake prilike do izobrazbe in do uobnega življenja. V moderni demokratski državi ne sme biti ljudstvo razdeljeno v razrede in e postoje taki razredi, jih mora država odpraviti s socijalnimi reformami. To je naloga moderne demokratske države!

Rekel sem, da izobrazba spada med naloge moderne države. Kako naj torej skrbi država, in da ne obrazba postane splošna in da ne bo treba čakati da odraste prihodnja generacija, da prične jugoslovansko ljudstvo občutiti blagoslov izobrazbe?

Uvesti je treba večerne šole, v katere morajo pohajati osebe obojega spola določene starosti, in v katere naj imajo vstop tudi osebe, ki so prekoračile to določeno starost, če se zanje priplage prostovoljno. Ves kurz v taki večerni šoli, naj traja najmanj skozi štiri leta, ki naj bo nadaljevanje tega, kar učenci niso dobili v ljudski šoli v enem oziru, v drugem oziru, naj pa služijo strokovni izobrazbi. Poleg slovenskega ali srbo-hrvatskega jezika, naj se na takih šolah podučujejo le praktični predmeti, na pr.: matematika, elementarne vede, mehanika in fizika, kemija, risanje in razni drugi predmeti, ki služijo

za strokovno izobrazbo jugoslovanskih poljedelcev. Dekliška večerna šola bo učila strokovne predmete, ki so važne za žensko izobrazbo.

Ne zadostuje pa, da skrbimo za strokovno izobrazbo naše mladine, ko zapusti šolo in se odloči za svoj poklic, ampak mladini je treba dati priliko, da se splošno izobrazi, še preden se odloči za svoj poklic. Da otroci ne odhajajo prezgodaj v tovarne in delavnice in dobe dobro podlago za nadaljno izobrazbo, je treba določiti starost, do katere morajo obiskovati javne šole. Prav nič ni preveč, če zahtevamo, da morajo otroci pohajati do osemnajstega leta v šole, če pomislimo, da šole lahko tako uredimo, da se lahko že v njih vsakdo odloči za svoj poklic. Mladenci, ki bo postal rokodelce, industrijalni delavci ali kmet, bo nadaljeval svojo izobrazbo v večernih šolah, ki bodo sčasoma postale nekakšne višje šole, ko postane izobrazba bolj splošna. Predvsem pa zahtevamo, da so vse javne šole brezkonfesionalne. Veronauk ne spada v šolo, ampak v cerkev.

V Združenih državah imamo brezkonfesionalne šole in vidimo, da se prav dobro razvijajo, kar je najboljši dokaz, da je verski poduk v javni šoli nepotreben. Celu pokojni dr. Krek, kateremu nihče ne more očitati, da je bil brezverec, je pred svojo smrtjo izjavil, da je za ločitev cerkve od države, kar toliko pomeni, da naj bodo javne šole brezkonfesionalnega poduka. Šolski poduk mora biti brezplačen, da imajo otroci vseh slojev priliko obiskovati šole.

Važno za obstoj jugoslovanske države je tudi zdravje jugoslovanskega ljudstva. Če moderna država skrbi le za ljudsko izobrazbo, ne zbriga se pa za ljudsko zdravje, je ta skrb le enostranska in torej tudi brezplodna. Če skrbimo le za izobrazbo, ne gledamo pa na to, da jugoslovansko ljudstvo živi v zdravih razmerah, tedaj smo podobni stavbeniku, ki hoče zgraditi krasno palačo na pesek, ne da bi prej postavil trden temelj, ki je potreben, da se njegova krasna palača ne zrúši.

Za ljudsko zdravje je treba skrbeti še pred rojstvom človeka, s to oskrbo se preneha z njegovo smrtjo. Naloga države je, da ustanovi s sodelovanjem občinskih, okrajnih in deželnih oblasti porodniške postaje ali centrale, ki ne skrbe le ob času poroda za mater, ampak dajo materi tudi potrebni poduk, kako je treba ravnati z detetom, da postane zdravo in se krepko razvija.

Vsaka mati mora najmanj tri mesece pred porodom prenehati z delom v tovarni ali delavnici. Če je družina tako siromašna, da je odvisna od materinega zaslužka, tedaj se mora ta primanjkljaj v družinskem življu poravnati iz javnih sredstev. Pri oskrbi zakonitih in nezakonitih mater ne sme biti prav nobene razlike. Do česar je opravljena zakonska mati, do tega ima pravico tudi nezakonska mati.

Z rojstvom človeka postaja naloga države za njegovo zdravje tudi večja, kajti skrbeti mora, da se dete razvije v krepkega mladeniča ali mladenko, da nebo pri dvajsetih letih podobno že starčku brez življenja, v katerem je ugasnil ves mladeniški ogenj in ki tava po svetu z upognjenim hrbtom in velimi lici.

Da vzrastejo zdravi in krepki ljudje, je potrebna brezplačna zdravniška pomoč, tako da so jo deležni tudi premožnejši sloji. Dokler otroci, mladeniči in mladenke pohajajo v šole, sta za razvoj njih telesa neobhodno potrebni telovadba in kopanje, združeno s podukom za plavanje in podelitev prve pomoči ponesrečenemu. aRdi tega spoznanja morata biti telovadba in kopanje obligatna predmeta v vseh javnih šolah. Dolžnost učiteljev pa je, da skrbijo za ustanovitev prostovoljnih športnih klubov, ki imajo svoje

Phelps Črta

Direktno potovanje na Grško ali na Trst.
Cesulich črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.
Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.
Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.
Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.
Za cene in druge informacije vprašajte pri:
PHELPS BROS. & CO.
17 Battery Pl. New York.

sestanke ob dnevih, ko ni šolskega poduka. V teh klubih naj se organizirajo razne športne igre, ki služijo razvoju telesa.

(Dalje prihodnjiš.)

NAŠI ZASTOPNIK

kateri so pooblaščenj pobiraj narolnino za dnevat "Glas Naroda".
Vsak zastopnik isca potrdilo na svoto, katere je prejet in jih roje kom pripravamo
Naročnina na "Glas Naroda" je: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četrt leta \$1.25
San Francisco, Cal.: Jakob Lovlin
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec
Pueblo, Colo.: Peter Oulig, John Germ, Frank Janesch in A. Kochevar
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello
Somerset, Colo.: Math Kernely
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar
Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilak Jos. Bevil
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin
La Salle, Ill.: Matija Komp
Livingston, Ill.: Mich. Cirar
North Chicago, Ill. in okolica: Ant Kobal in Math. Ogrin
So. Chicago, Ill.: Frank Černa
Springfield, Ill.: Matija Barborič
Waukegan, Ill.: Frank Petkovič
Franklin, Kans. in okolica: Fran Leskovic
Frontense, Kans.: Rok Firm
St. Louis, Mo.: Mike Pencic
Kittimiller, Md. in okolica: Fran Vodopivec
Chisholm, Minn.: Frank Gorvic, Jan Petrich
Calumet, Mich. in okolica: M. J. Kobe in Pavel Šhalta
Detroit, Mich.: Paul Bartel
Aurora, Minn.: L. Perubeč
Eveleth, Minn.: Louis Gorša
Gilbert, Minn. in okolica: L. Voss Hibbing, Minn.: Ivan Pouše
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich
Jely, Minn. in okolica: Frank Gouša
Jos. J. Peshel in Anton Poljanec
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian
Great Falls, Mont.: Math. Urlic Klein, Mont.: Gregor Zobec
Govanda, N. Y.: Karl Sternlich
Little Falls, N. Y.: Frank Masla
Barborton, O. in okolica: Frank Poje in Alb. Poljanec
Collinwood, O.: Math. Slapnič
Cleveland, O.: Frank Sakser, Chas Karlinger, Frank Meh in Jakob Reznik
Lorain, O. in okolica: Louis Balas
J. Kumiš in M. Ostaneč
Niles, O.: Frank Kogovšek
Youngstown, O.: Anton Kikotič
Orecon City, Ore.: M. Justin
Allegheny, Pa.: M. Klarich
Ambridge, Pa.: Frank Jakše
Beesmer, Pa.: Louis Hribar
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec
Burdine, Pa. in okolica: John Demiar
Conesangh, Pa.: Ivan Pašk. Vi Rovaniček
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant Kozoglov
Dunlo, Pa.: Joe Oshaben
Export, Pa.: Louis Supanča
Forest City, Pa.: Mat. Kamn
Farell, Pa.: Ant. Valentinča
Greensburg, Pa. in okolica: Fran Novak
Hostetler, Pa. in okolica: Fran Jordan
Imperial, Pa.: Val. Petermel
Johnstown, Pa.: Frank Gabronja in John Polanc
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demnar
Moon Run, Pa.: Frank Matok in Fr Podmilšek
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. B Jakoblich, Z. Jakša, Klarich Mat b I. Magister
Ralphon, Pa. in okolica: Marth Koroscheta
Reading, Pa. in okolica: J. Pevdir South Bethlehem, Pa.: Jozef Ko privšek
Steelton, Pa.: Anton Hram
Turtle-Creek, Pa. in okolica: Fran Schifrer
West Newton, Pa.: Jozef Jovan
White Valley, Pa. in okolica: Jurj Previc
Wilkes, Pa.: J. Petermel
Murray, Utah in okolica: J. Kastel
Black Diamond, Wash.: G. J. P. rentz
Columbia, W. Va.: Fr. Kocian
Davis, W. Va. in okolica: John Bročič
Thomas, W. Va. in okolica: J. Koroscheta
Milwaukee, Wis.: Andrew Fox, J. dip Tratik in Aug. Collander
Sheboygan, Wis.: John Stampati in H. Svecin
W. Allen, Wis.: Frank Škof
Rock Springs, Wyo.: Louis T. Ober in A. Justin

Nadomestilo za sladkor

Sladovi sirup (Malt sugar syrup) je najnovejša sladka snov, ki je prišla na trg v pravem trenutku, ko je pomanjkanje sladkorja največje.

Specialisti kemičnega urada od Department of Agriculture, ki so preiskali mnogo nadomestil za sladkor, priporočajo ta sirup kakor nadomestilo za sladkor.

Je sladke in razen tega ima jako prijeten okus, ki spominja na med, kar povečava njegovo vrednost kakor sladkorjevo nadomestilo.

"Malt sugar" je bil znan kemikom že dolgo časa, ali njegova produkcija za trgovske namene se le začinja sedaj. Dve okoliščini sta dali povod k tej produkciji.

Pomanjkanje sladkorja mu je odprlo širok trg in novi zakon o prohibiciji je dal na razpolago toliko surovino kolikor stroje, potrebne za njegovo izdelovanje.

Malt sugar sirup se napravlja iz istih zrn kakor pivo in more se izdelovati tudi z stih zrn kakor pivo — iz koruze ali krompirja ali sploh vsake rastline, ki vsebuje škrob (štirko).

Jačmen, ki se je do zadnjega časa rabil za izdelovanje piva, more se sedaj rabiti za produkcijo tega novega sladkorja

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

Iščem prijatelja IVANA FLORI-JANČIČ, doma nekje iz Šiške pri Ljubljani. Zadnje dopisnice sem prejel od njega iz Denver, Colo. On je po poklicu mesar. Prosim, da se mi oglasi, ker jaz bom prestavljen. — Fritz Nosan, P. K. 3, Fort Logan, Colo. (4-6-11)

VAŽNO NAZNANILO.

Pisarna Jugoslovanskega generalnega konzulata v New Yorku se je preselila iz hiše št. 436 W. 53. St. v razširjene prostore Srbskega Doma v New Yorku Kdor ima s konzulatom kaj opravka naj se obrne na sledeči naslov: Consulat: General of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, 443 W. 22 St., New York, N. Y. (15-10-15-11)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravim po najnižjih cenah, a dele trpežno in sanesljivo. V popravu me neseljivo vsakdo pošlje, ker sem že na 18 let tukaj v tem postu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsem kranjske kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejemam v zamenjavo.

JOHN WENZEL, 1017 E. 62 St., Cleveland, Ohio.

THIRD RED CROSS ROLL CALL

November 2 to 11, 1919
Time to Re-Join

Rada bi izvedela za svojo prijateljico MARJO TURK, doma iz vasi Vrh, fara Št. Jernej, Dolensko. Pred tremi leti je stanovala v Clevelandu, Ohio, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake širom Amerike, ako kdo ve za nje naslov, naj mi blagovoli javiti, za kar se že vnaprej prijazno zahvaljujem. Ako pa sama čita ta oglas, naj se mi pa sama oglasi, ker ji imam sporočiti več važnih reči iz stare domovine. Naslov: Frances Jordan R. P. 10, No. 2, Box 255, Bedford, Ohio. (4-6-11)

Želim izvedeti za naslov JOHNA PRIMOŽIČ, Pred enim letom je bil tukaj na stanovanju in potem je šel od tukaj v Utah, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, da mi kateri naznani njegov naslov, ali pa če sam bere ta oglas, ga prosim, da se mi javi. — M. Pahernik, Box 867, Issaquah, Wash. (4-6-11)

Rad bi izvedel za JOHNA PRIMOŽIČ, Pred enim letom je bil tukaj na stanovanju in potem je šel od tukaj v Utah, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, da mi kateri naznani njegov naslov, ali pa če sam bere ta oglas, ga prosim, da se mi javi. — M. Pahernik, Box 867, Issaquah, Wash. (4-6-11)

Rad bi izvedel za svojega bratranca JOVANA STOKOVIC, doma od Sv. Antona, pošta Dekane, Istra. Nadalje želim seznaniti za naslov prijatelja ANTONA TURKA, doma iz vasi Turki, pošta Cane, Istra. Moj naslov je: Bordon Lazar, Geo. Harakal, 22 Blackmore St., Pittsburgh, Pa. (3-5-11)

ZENITNA PONUDBA.

Vdovec, star 40 let, s tremi fanti od 9 do 16 let, dober zaslužek in prijetna postava, se želi seznaniti z dekletom ali vdovo od 35 do 45 let. Mora biti katoliška in imeti nekaj premoženja. Le resne ponudbe pošljite s sliko na: John Wuchte, Box 128, Leenwood, Ga. (4-6-11)

Rad bi izvedel za svojega bratranca JOVANA STOKOVIC, doma od Sv. Antona, pošta Dekane, Istra. Nadalje želim seznaniti za naslov prijatelja ANTONA TURKA, doma iz vasi Turki, pošta Cane, Istra. Moj naslov je: Bordon Lazar, Geo. Harakal, 22 Blackmore St., Pittsburgh, Pa. (3-5-11)

DELO! — DELO!! — DELO!!!
Potrebuje se 40 dirvarjev za delati drva. Plača je \$2.65 od kladre. Gozd je stoječ in dobro podnelje. Za pojavnila se obrnite na: Charcoal Iron Comp. of America, Newberry, Mich., ali pa: Charles Laurich in Math. Kerne, Box 3, McMillan, Mich. (3-19-11)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase krakr tudi na moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v 6ih tednih krasni, gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in uki bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostbol ali

trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma osudivim, rine, opekline, bule, ture, krasne in grinte, potne noge, kurja očesa, osebne in par dnevi popolnoma odstranijo. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. PISME takoj po cenik, ki ga takoj pošljem nazaj.

Barva za sive lase, od katere postanejo lase kakoršne ste imeli v mladosti steklenika \$1.75 s poštnino.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave. NE, Cleveland, O

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DEŽAVAH.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKEGO GOVOREČI ZDRAVNIK S POKLICANIM MOŠKIM BOLEZNI

644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravilje akutnih in kroničnih bolezn. Jas nam se zdravim zad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, nato vas morem popolnoma razumeti in sprejeti vašo bolezen, da vas osudivim in vrnem moč in zdravje. Škod 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju možkih bolezn. Kato se morete popolnoma sanjeti na memo, moja skrb je za, da vas popolnoma osudivim, ne odlašajte, ampak pridite kuz svoj.

Jas zdravim mustrupijane kri, masuje in las po klišem, 50-letni v grip, ispušanje las, bolečine v kosteh, stare rane, krvavi bolezn, celobolne, bolezn v meburju, ledicah, jetrah in solodcu, rmenico, revmatizem, katar, slato Hilo, naduho itd.

Uradno ure sem v ponedeljkih, sredo in petkih od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 8. ure popoldne. Če pošiljate zdravila, pridite osobno. Ne pozabite imeti v zavezi Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravilje akutnih in kroničnih bolezn. Jas nam se zdravim zad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, nato vas morem popolnoma razumeti in sprejeti vašo bolezen, da vas osudivim in vrnem moč in zdravje. Škod 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju možkih bolezn. Kato se morete popolnoma sanjeti na memo, moja skrb je za, da vas popolnoma osudivim, ne odlašajte, ampak pridite kuz svoj.

Jas zdravim mustrupijane kri, masuje in las po klišem, 50-letni v grip, ispušanje las, bolečine v kosteh, stare rane, krvavi bolezn, celobolne, bolezn v meburju, ledicah, jetrah in solodcu, rmenico, revmatizem, katar, slato Hilo, naduho itd.

